

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ**

**ПРОГРАМА
РОЗВИТКУ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК
ДЕРЖАВНОЇ У НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ФІЗИЧНОГО
ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ
НА 2026–2027 рр.**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Національного
університету фізичного виховання і спорту
України, протокол від 27.11.2025 № 4

Введено в дію наказом НУФВСУ
від 24.11.2025 р. № 498-як

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Програма розвитку та функціонування української мови як державної у Національному університеті фізичного виховання і спорту України на 2026–2027 рр. (далі – Програма) розроблена відповідно до норм статті 10 Конституції України, пункту 14 частини першої статті 9 Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», частини першої статті 7 Закону України «Про освіту», частини другої статті 48 Закону України «Про вищу освіту», Стратегії популяризації української мови до 2030 року «Сильна мова - успішна держава», затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17.07.2019 № 596-р, Державної цільової національно-культурної програми забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на період до 2030 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15.03.2024 № 243-р, інших вимог законодавства, враховуючи Рекомендації Уповноваженого із захисту державної мови щодо норм Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» та інструктивні листи Міністерства освіти і науки України щодо дотримання мовного законодавства, пункту 1.9. Статуту Національного університету фізичного виховання і спорту України (далі – НУФВСУ), затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 20.03.2023 № 323, інших локальних актів НУФВСУ.

1.2. *Метою Програми* є удосконалення мовної політики НУФВСУ, забезпечення стабільного функціонування української мови як державної в усіх сферах діяльності університету, підвищення рівня мовної компетентності учасників освітнього процесу НУФВСУ, зокрема, науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти та адміністративного персоналу, а також формування сучасної академічної культури української мови, використання української мови в академічному середовищі.

2. ОСНОВНІ НАПРЯМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ

2.1. НУФВСУ реалізує функціонування української мови в освітньому процесі, діловодстві, наукових заходах та медіакомунікації. У 2026–2027 роках заходи спрямовуються на *поглиблення й удосконалення наявної мовної політики*.

2.2. НУФВСУ забезпечує:

- повноцінне застосування української мови у навчальному процесі (крім занять з навчальних предметів, які згідно з освітніми програмами Університету викладаються іноземними мовами);
- ведення внутрішнього та зовнішнього діловодства українською мовою, уніфікацію мовних стандартів у документах;
- забезпечення супроводу українською мовою наукових конференцій, кваліфікаційних робіт, офіційної комунікації;
- всі медіаресурси НУФВСУ провадяться українською мовою (вебсайт, соціальні мережі, інформаційні стенди, LMS-платформи).

3. ЗАХОДИ З УДОСКОНАЛЕННЯ МОВНОЇ ПОЛІТИКИ УНІВЕРСИТЕТУ (2026–2027)

3.1. Освітня та наукова діяльність:

- оновлення навчально-методичних матеріалів відповідно до законодавчих вимог та стандартів НУФВСУ винятково українською мовою;
- здійснення розширення кількості цифрових курсів і електронних ресурсів винятково українською мовою;
- підтримка наукових публікацій, видання збірників праць українською мовою;
- проведення наукових заходів з супроводом винятково українською мовою (програми, тези, виступи тощо).

3.2. Підвищення мовної компетентності НПП та співробітників

- проведення навчальних семінарів з культури сучасної української літературної мови, академічного письма, термінології фізичної культури і спорту;
- індивідуальні консультації з підготовки до іспиту на рівень володіння державною мовою (відповідно до вимог Національної комісії зі стандартів державної мови).

3.3. Цифрове та комунікаційне середовище

- забезпечення інтерфейсів цифрових платформ університету українською мовою;
- удосконалення комунікацій у соціальних мережах винятково українською мовою (за винятком контенту для міжнародних аудиторій);
- створення інструкцій, гідів та відео-роз'яснень для здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників винятково українською мовою.

3.4. Діловодство та адміністративні процедури

- системний аудит діловодства на відповідність Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» та іншим вимогам чинного законодавства;
- оновлення шаблонів документів відповідно до державних мовних стандартів;
- Вчена рада НУФВСУ, вчені ради навчально-наукових інститутів / факультетів, комісії та робочі групи повинні провадити свою роботу винятково українською мовою.

4. ЗАХОДИ З УДОСКОНАЛЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В НУФВСУ НА 2026–2027 РОКИ

4.1. Нижче подано узагальнений блок заходів, які спрямовані на системне вдосконалення функціонування української мови в НУФВСУ у 2026–2027 роках.

Конкретні заходи, терміни виконання, відповідальні підрозділи та індикатори (КРІ) наведено у додатку (див. Додаток А).

Перелік заходів на 2026–2027 роки:

1. Провести аудит діловодства та оновити всі шаблони документів відповідно до Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» та інших вимог чинного законодавства, забезпечивши повну мовну відповідність.

2. Оновити навчальні матеріали та робочі програми дисциплін, забезпечивши їх повну відповідність чинному українському правопису, мовним нормам, стандартам академічного письма.

3. Організовувати щорічні тренінги й семінари, відкриті лекції тощо з академічного письма та норм української мови для всіх охочих учасників освітнього процесу.

4. Гарантувати супровід усіх конференцій, наукових семінарів і кваліфікаційних робіт винятково українською мовою.

5. Підвищити рівень культури мови дописів у соцмережах, на сайті та в LMS, забезпечивши оформлення контенту (крім міжнародних матеріалів).

6. Інформувати науково-педагогічних працівників НУФВСУ про можливість складання іспиту на рівень володіння державною мовою відповідно до вимог Національної комісії зі стандартів державної мови.

7. Регулярно розміщувати візуальні та цифрові матеріали з нормами української мови для підвищення мовної культури університетської спільноти.

8. Створити гіді, інструкції та FAQ для здобувачів і НПП у відкритому доступі винятково українською мовою.

9. Забезпечити постійний моніторинг використання української мови в освітньому та комунікаційному процесі та формувати річний звіт із показником відповідності вимогам Закону №2704-VIII не нижче 95%.

5. ІНДИКАТОРИ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Ключові вимірювані показники:

1. Повнота мовного діловодства:

- Частка документації, оформленої українською мовою – *мета 100%*.
- Кількість виявлених порушень – *0 випадків у річному звіті*.

2. Якість україномовного освітнього контенту:

- Частка навчальних матеріалів українською – *ціль 100%*.
- Частка оновлених курсів у LMS – *ціль $\geq 80\%$* .

3. Мовна компетентність науково-педагогічних працівників:

- Наявність сертифіката рівня володіння державною мовою – *100% НПП*.
- Участь у тренінгах – *$\geq 60\%$ викладачів щороку*.

4. Академічна комунікація та наука:

- Частка наукових заходів українською мовою – *100%*.
- публікації у фахових збірниках українською мовою – *зростання на 20%*.

5. Цифрове середовище:

– Частка контенту, оформленого українською мовою, на університетському сайті та соцмережах – 100%. Для матеріалів, що мають міжнародний характер або орієнтовані на іноземну аудиторію, передбачається додаткове дублювання англійською мовою.

– Кількість нових відео інструкцій українською мовою – *не менше 10*.

6. Зворотний зв'язок і контроль:

– Опитування здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників щодо мовного середовища – *рівень задоволеності $\geq 85\%$* .

– Щорічний аналітичний звіт – *1 раз на рік*.

6. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

До завершення 2026 року НУФВСУ планує досягти:

- забезпечення повної відповідності діяльності університету вимогам мовного законодавства;
- підвищення рівня мовної компетентності співробітників і здобувачів вищої освіти;
- зростання частки наукових і навчальних матеріалів українською мовою;
- формування єдиної академічної мовної культури;
- підсилення авторитету НУФВСУ як центру, що сприяє розвитку української мови у галузі фізичної культури і спорту.

7. ТЕРМІН ДІЇ ПРОГРАМИ

Термін дії Програми охоплює період з 2026 по 2027 роки. Протягом цього часу передбачено поетапну реалізацію запланованих заходів з удосконалення функціонування української мови в університеті, моніторинг їх ефективності та коригування стратегій відповідно до потреб НУФВСУ. Програма може бути переглянута та уточнена на основі проміжних результатів і змін у законодавстві щодо державної мови.

ЗАХОДИ
з удосконалення функціонування української мови в НУФВСУ
на 2026–2027 роки

№	Заходи	Термін виконання	Відповідальні підрозділи	Індикатори (ключові показники ефективності)
1	Здійснення аудиту діловодства та оновлення шаблонів документів згідно з Законом України «Про забезпечення функціонування української мови як державної»	2026	Відділ документообігу, юридичний відділ	100% оновлених документів; відсутність випадків невідповідності мові діловодства
2	Оновлення-навчальних матеріалів та робочих програм дисциплін має бути здійснено винятково українською мовою	2026–2027	Навчально-методичний відділ, кафедри	Не менше 95% матеріалів у новій редакції
3	Проведення тренінгів, семінарів, відкритих лекцій та інших заходів з академічного письма і норм української мови	щорічно	Відділ забезпечення якості вищої освіти, кафедра української та іноземних мов	залучення $\geq 70\%$ НПП до організованих заходів
4	Розширення кількості онлайн-курсів і відео лекцій українською мовою	2026–2027	Інститут післядипломної освіти та професійного удосконалення, кафедри НУФВСУ	+20 нових україномовних курсів; 100% інструкцій українською
5	Забезпечення супроводу конференцій, наукових семінарів та кваліфікаційних робіт винятково українською мовою	постійно	Проректор з науково-педагогічної роботи НУФВСУ Ольга БОРИСОВА, відділ докторантури і аспірантури, кафедри	100% заходів мають україномовний контент або супровід
6	Удосконалення комунікації університету в соцмережах, на сайті та в LMS (контент винятково українською мовою)	2026	Відділ цифрової трансформації освітнього процесу	100% матеріалів українською (крім міжнародних)
7	Інформування НПП університету про можливість складання іспиту на рівень володіння державною мовою відповідно до вимог Національної комісії зі стандартів державної мови	щосеместрово	Відділ кадрів, кафедра української та іноземних мов	100% НПП мають дійсний сертифікат НКСДМ або ж інші документи, що підтверджують рівень володіння державною мовою
8	Розміщення та інформування НПП університету щодо нормативних документів щодо	2026	Відділ забезпечення якості вищої освіти, Відділ цифрової	Підвищення обізнаності НПП щодо мовних норм (за результатами

	дотримання мовного законодавства		трансформації освітнього процесу	короткого щорічного опитування)
9	Створення україномовних гідів, інструкцій, FAQ для здобувачів та НПП	2026	Відділ цифрової трансформації освітнього процесу, деканати	100% гідів у відкритому доступі українською мовою
10	Моніторинг використання української мови в освітньому та комунікаційному процесі	постійно	Відділ забезпечення якості вищої освіти	Річний звіт, 100% відповідності вимогам Закону №2704-VIII